

ΤΑΞΗ: Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΧΗΜΕΙΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 22 Απριλίου 2017

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

Για τις ερωτήσεις **A1** έως και **A4** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A.1 Η αντίδραση $H_2(g) + Cl_2(g) \rightarrow 2 HCl(g)$ είναι:

- a. σύνθεσης
- γ. διάσπασης

- β. απλής αντικατάστασης
- δ. διπλής αντικατάστασης

[Μονάδες 5]

A.2 Ο αριθμός οξείδωσης του S στην χημική ένωση H_2SO_4 είναι:

- α. 0
- β. +4
- γ. +6
- δ. -2

[Μονάδες 5]

A.3. Τα χημικά στοιχεία που βρίσκονται στην ίδια περίοδο έχουν:

- α. τον ίδιο αριθμό ηλεκτρονίων
- β. την ίδια ατομική ακτίνα
- γ. τον ίδιο αριθμό στοιβάδων
- δ. τον ίδιο αριθμό ηλεκτρονίων στη εξωτερική τους στοιβάδα

[Μονάδες 5]

A.4 Ποια από τις παρακάτω χημικές ουσίες ανήκει στα άλατα;

- α. NH_4Cl
- β. HCl
- γ. BaO
- δ. H_3PO_4

[Μονάδες 5]

A.5 Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:

- α. Ιοι όγκοι αερίων στις ίδιες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίες έχουν ίσες μάζες.
- β. Το νάτριο ($_{11}Na$), σχηματίζει μόνο ιοντικούς δεσμούς.
- γ. Σε δοχείο σταθερού όγκου περιέχεται αέριο O_2 σε απόλυτη θερμοκρασία T και πίεση P. Αν αυξήσουμε τη θερμοκρασία, η πίεση θα μειωθεί.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2017

Β' ΦΑΣΗ

E_3.Xλ1(ε)

- δ. Η αντίδραση $\text{CaCO}_3 \rightarrow \text{CaO} + \text{CO}_2$ είναι μεταθετική.
- ε. Η ένωση μεταξύ κάθε χημικού στοιχείου της 1ης (ΙΑ) ομάδας και ενός στοιχείου της 17ης ομάδας (VIIA) χαρακτηρίζεται ως ομοιοπολική.

[Μονάδες 5]

ΘΕΜΑ Β

B.1 Δίνονται τα ζεύγη χημικών στοιχείων:

- i. ^{19}K και ^{3}Li
- ii. ^{18}Ar και ^{2}He
- iii. ^{11}Na και ^{16}S

Εξετάζοντας κάθε ζεύγος ξεχωριστά να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις και να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας.

- a. Σε ποια από τα παραπάνω ζεύγη, τα στοιχεία έχουν παρόμοιες χημικές ιδιότητες;

[Μονάδες 2]

- b. Σε ποιο από τα παραπάνω ζεύγη και τα δύο στοιχεία ανήκουν στην ομάδα των ευγενών αερίων;

[Μονάδες 1]

- γ. Να εξηγήσετε με ποιο είδος χημικού δεσμού ενώνονται τα στοιχεία του τρίτου ζεύγους. Δεν απαντείται η γραφή χημικών τύπων της ένωσης που προκύπτει.

[Μονάδες 3]

- δ. Να συγκρίνετε την ατομική ακτίνα των στοιχείων του τρίτου ζεύγους.

[Μονάδες 3]

B.2 α. Να γραφούν οι ονομασίες των χημικών ενώσεων που ακολουθούν:

1. Ba(OH)_2
2. H_2SO_4
3. CaCl_2
4. HCl
5. CO_2

- β. Να γραφούν οι μοριακοί τύποι των παρακάτω χημικών ενώσεων.

1. Αμμωνία
2. Θειώδες μαγνήσιο
3. Οξείδιο του καλίου
4. Ιωδιούχο αργύριο
5. Υδροξείδιο του χαλκού(Ι)

[Μονάδες 10]

B.3 Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας, σωστά συμπληρωμένες με τους κατάλληλους συντελεστές, τις παρακάτω χημικές εξισώσεις. Να εξηγήσετε γιατί είναι πραγματοποιήσιμη η κάθε αντίδραση, χρησιμοποιώντας τον πίνακα που δίνεται στο τέλος των θεμάτων.

- a) $\text{NaCl} + \text{AgNO}_3 \rightarrow$
- β) $\text{Zn} + \text{HBr} \rightarrow$
- γ) $\text{FeS} + \text{HCl} \rightarrow$

[Μονάδες 6]

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1 a. Τι σημαίνει ότι η σχετική ατομική μάζα του καλίου είναι 39;

[Μονάδες 2]

β. Ποια είναι η μάζα ενός ατόμου καλίου σε γραμμάρια: (Δίνεται η σταθερά του Avogadro $N_A=6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$)

[Μονάδες 2]

Γ.2 Διαθέτουμε τρία υδατικά διαλύματα NaOH :

Διάλυμα Y_1 μάζας 200g και περιεκτικότητας 40% w/w

Διάλυμα Y_2 όγκου 200 ml και συγκέντρωσης 1M

Διάλυμα Y_3 όγκου 100 ml και περιεκτικότητας 50% w/v.

Να διατάξετε τα παραπάνω διαλύματα κατά σειρά αυξανόμενης μάζας της διαλυμένης ουσίας (NaOH) που περιέχουν.

Δίνονται: οι σχετικές ατομικές μάζες $\text{Ar(H)}=1$, $\text{Ar(O)}=16$ και $\text{Ar(Na)}=23$

[Μονάδες 4]

Γ.3 Διαθέτουμε 3 mol NH_3 . Να υπολογίσετε:

a. Ποια είναι η μάζα της σε γραμμάρια;

[Μονάδες 3]

β. Πόσα μόρια περιέχει;

[Μονάδες 3]

γ. Πόσο όγκο καταλαμβάνει σε πρότυπες συνθήκες (STP);

[Μονάδες 3]

δ. Πόσο όγκο καταλαμβάνει σε πίεση 3 atm και θερμοκρασία 27°C ;

[Μονάδες 4]

ε. Πόσα άτομα υδρογόνου περιέχει;

[Μονάδες 4]

Δίνονται: οι σχετικές ατομικές μάζες $\text{Ar(H)}=1$, $\text{Ar(N)}=14$ η σταθερά των αερίων $R=0,082 \text{ L} \cdot \text{atm} \cdot \text{mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$ και η σταθερά του Avogadro $N_A=6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

ΘΕΜΑ Δ

Διαλύονται 28g KOH σε νερό και δημιουργείται υδατικό διάλυμα τελικού όγκου 500mL (διάλυμα Y₁).

- α. Να υπολογίσετε τη συγκέντρωση, καθώς και την %ων περιεκτικότητα του Y₁.
[Μονάδες 8]
- β. Πόσα mL νερού πρέπει να προσθέσουμε σε 100 mL του διαλύματος Y₁, ώστε να προκύψει διάλυμα Y₂ με συγκέντρωση 0,2M;
[Μονάδες 8]
- γ. Αναμειγνύονται 100 mL διαλύματος Y₁ με 300 mL διαλύματος Y₂ και προκύπτει διάλυμα Y₃ που έχει όγκο 400 mL. Να υπολογίσετε την συγκέντρωση του διαλύματος Y₃.
[Μονάδες 9]

Δίνονται: οι σχετικές ατομικές μάζες Ar(H)=1, Ar(K)=39, Ar(O)=16

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

α) Σειρά δραστικότητας ορισμένων μετάλλων και αμέταλλων:

Μέταλλα: K, Ba, Ca, Na, Mg, Al, Mn, Zn, Cr, Fe, Co, Ni, Sn, Pb, H, Cu, Ag, Pt, Au

← Αρχηγη δραστικότητας

Αμέταλλα: F₂, Cl₂, Br₂, O₂, I₂, S

← Αύξηση δραστικότητας

β) Κυριότερα αέρια και ιζήματα:

ΑΕΡΙΑ: HF, HCl, HBr, HI, H₂S, HCN, SO₂, CO₂, NH₃

ΙΖΗΜΑΤΑ: AgCl, AgBr, AgI,

BaSO₄, CaSO₄, PbSO₄,

Όλα τα **ανθρακικά** άλατα εκτός από K₂CO₃, Na₂CO₃, (NH₄)₂CO₃

Όλα τα **θειούχα** άλατα εκτός από: K₂S, Na₂S, (NH₄)₂S

Όλα τα **υδροξείδια** των μετάλλων εκτός από KOH, NaOH, Ca(OH)₂, Ba(OH)₂